

1. Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. Tenkit (Eleştiri) basamağıdır.

İç tenkit : Yazar görüşlerinin eser üzerindeki etkileri araştırılır. Verilen bilgilerin farklı kaynaklarda ne şekilde yer aldığına bakılır.

Dış tenkit : Eserin adı, yazarı, basıldığı yer ve basım tarihi tespit edilir. Belgelerin orijinalliği araştırılır.

CEVAP: B

2. **Doğal destan** : Medeniyetlerin içinde kendiliğinden oluşmuş ve dilden dile aktararak günümüze kadar gelmiş destanlardır.

Yapay destanlar ise yazarlar tarafından sonradan kaleme alınan eserlerdir.

Çılgın Orlando İtalyanlara, Beowulf İngilizlere, Mahabbarata Hint Kumarbi ise Hititlere ait doğal destanlardır.

CEVAP: E

3. Antropoloji (İnsan bilimi) insan iskelet ve kafatası gibi fiziki yapısını araştıran tarihe yardımcı en önemli bilim dallarından biridir.

Etnografya : Kültür bilimidir.

Arkeoloji : Kazı bilimidir.

Antroponomi : Şahıs adlarını inceler.

Sismografya : Yer kabuğunun hareketlerini inceler.

CEVAP: B

4. Celali Takvim Büyük Selçuklular döneminde Sultan Melikşah adına hazırlanmıştır. Takvimin yılbaşı Nevruz olarak kabul edilmiştir. Güneş yılına dayalı olup Hindistan'da kurulan Babür Devleti tarafından da kullanılmıştır.

CEVAP: A

5. Tursun Bey Fatih döneminde yazdığı Tarihi Ebul Feth adlı eserinde II. Mehmet ve II. Beyazid dönemi ile ilgili bilgiler vermiştir.

CEVAP: D

6. Urfa Göbeklitepe, Konya Çatalhöyük, Urfa Nevali Çori Anadolu'nun Neolitik dönemine ait yerler arasındadır. Konya'daki Dursunlu ise Anadolu'nun Paleolitik dönemine aittir.

CEVAP: D

7. M.Ö. 1296 yılında Mısırlılar ile Hititler arasında yapılan Kadeş Savaşı II. Ramses ile Muvatalli arasında olmuştur.

CEVAP: C

8. Miken Uygarlığı'na (Akalar) Dorlar son vermiş ve Akaların topraklarına hakim olmuşlardır.

CEVAP: C

9. I. ve II. maddeler doğrudur.

III. madde **صامت** : SAMİT : Sesi çıkmayan , Susan , Sessiz , Sağır , Cansız 'dır.

Semt kelimesinin eski harflerle doğru yazımı ise **سمت** bu şekilde olmalıdır.

IV. madde **امانی** : Emani : İstekler, dilekler, arzular, maksatlar

Emanet kelimesinin eski harflerle doğru yazımı ise **امانت** bu şekilde olmalıdır.

CEVAP: D

10. Okunuşu ;

"PARILTI

Âteş gibi bir nehir akıyordu , Rûhumla o rûhun arasından , Bahsetti, derinden ona hâlim. " şeklinde olmalıdır.

CEVAP: E

11. I, II. ve III. maddelerdeki bilgiler doğrudur fakat IV. Maddede bahsedilen yazı çeşidi Siyakat 'tir.

CEVAP: B

12. **Adem-i merkezîyet** : Her teşekkülün kendi kendini idare etmesidir.

B) **ADEM-İ MES'ULİYET** : Mes'uliyetsizlik, sorumluluk demektir.

C) **ADEM-İ MEVCUDİYYET** : Yokluk.

D) **ADEM-İ MUVAFAKAT** : Râzı olmayış.

E) **ADEM-İ TAKAYYÜD** : Kayıtsızlık. Bir şeye bağlı olmayış.

CEVAP: A

13. Göktürkler İpek Yolu'na hakim olmak için Sasanilerle işbirliği yapıp Akhun Devleti'ni yıkmışlardır. Daha sonra da Sasanilere karşı Bizans ile ittifak yapmışlardır.

CEVAP: D

14. Uygurlar döneminde yazılan Budizm'i anlatan eserler arasında Huastuanift yer almamaktadır. Bu eser Maniheizm'i anlatan eserler arasında gösterilebilir.

CEVAP: A

15. Ayuki, kağan tarafından atanmış hükümete verilen isimdir.

Vezir olarak görev yapan kişi Ayguci'dir.

CEVAP: A

16. Millet meclisi Tuna Bulgarlarında meclise verilen isimdir.

Hazarlarda meclis ihtiyarlar meclisi olarak adlandırılmıştır.

CEVAP: B

17. Günümüzde Doğu Türkistan Sincan Uygur Özerk bölgesinde yaşayan Müslüman Uygurlar Turfan - Doğu Uygur Devleti döneminden beri o bölgede yaşamaktadırlar.

CEVAP: C

18. Ataman ya da İnal, tiginlerin eğitiminden sorumlu görevlidir.

Atabey : Büyük Selçuklularda meliklerin eğitiminden sorumludur.

Buyruk : Bakan'dır.

Yarlıg : Hükümdar emirleridir.

Şad : Vali olarak atanan hükümdar çocuklarıdır.

CEVAP: B

19. Rusların İgor Destanı'na konu alan Türk topluluğu Kıpçaklar(Kumanlar)'dır. Bu destan

Ruslarla Kıpçaklar arasındaki mücadeleleri anlatmaktadır.

CEVAP: E

20. Arap-İslam devletlerinde donanma komutanlarına Emir'ül Ma denmişti.

Kaptan-ı Derya Osmanlılar'da, Emir-i Sevahil Anadolu Selçuklularında donanma komutanıdır.

Emir-i Dad örfi hukuktan sorumludur. Emir-i Hares ise ceza infazlarından sorumludur.

CEVAP: C

21. Endülüs Emevileri İspanya'da kurulmuş bir Arap devletidir. Kübbetüs Sahra Emevilere ait bir yapı olup Halife Abdülmelik zamanında Kudüs'te yapılmıştır. Diğer eserler Endülüs Emevileri'ne aittir.

CEVAP: D

22. Yermük Savaşı Hz. Ömer döneminde Suriye'nin fethinin tamamlandığı savaştır.

Diğer seçeneklerde verilen savaşlar Hz. Ömer döneminde İran'daki Sasanilerle yapılan savaşlardır.

CEVAP: D

23. Sökmenliler ya da Ahlatşahlar Sökmen El Kutbi tarafından Van Gölü civarında kurulmuştur. Yukarıda bilgileri verilen Sökmenliler 1208'de Eyyubilerin kontrolü altına girmiştir. Buldukları bölge itibarıyla zengin bir ticaret hacmine sahip olmuşlardır.

CEVAP: A

24. Sebük Tigin, Gazne Devleti'nin gerçek kurucusu olarak kabul edilir. Sebük Tigin'den önce Gazne tahtına bazı güçlü komutanlar yer almıştır.

Taşra teşkilatı ile ilgili düzenlemeler yapan Sebük Tigin eyaletlerin yapısını düzenlemiş ve valilik kurumunun ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

CEVAP: C

25. Uluğ Bey Timur Devleti hükümdarlarından. En önemli eseri Zic'tir.

Hükümdarlığı sırasında kurduğu Semerkand medresesi ve rasathanesi bilin tarihi açısından büyük öneme sahiptir.

CEVAP: A

26. Ayn Calud Savaşı 1260'da Moğollar ile Memlük Sultanı Kutuz arasında gerçekleşmiştir. Memlük Devleti'nin galibiyeti ile sonuçlanan savaş sonrası Memlüklülerin bölgedeki hakimiyeti artmıştır.

CEVAP: B

27. Melikşah döneminde Diyarbakır, Meyyafarikin (Silvan), Halep Kudüs, Şam, Urfa ele geçirilmiştir. Kars Melikşah döneminde değil Alparslan döneminde fethedilen yerler arasındadır.

CEVAP: C

28. Kırkdilim Savaşı Yıldırım Beyazid döneminde Kadı Burhaneddin Beyliği ile yapılan savaşın adıdır.

CEVAP: D

29. Macar, Alman, İngiliz, Leh ve Venediklilerden oluşan Haçlı ordusu Papa IX. Bonifeyes ve Macar kralı Sigismund komutasında gerçekleşmiştir.

Yıldırım Beyazid döneminde gerçekleşen savaş Osmanlılar kazanmıştır.

CEVAP: B

30. Habeşistan Beylerbeyi olan Özdemir Paşa'nın oğlu Osman Paşa küçük yaşlardan itibaren devlet kademelerinde yer almıştır. Lala Mustafa Paşa ile kurduğu yakınlığın da etkisiyle İran seferine katıldı. Bu savaşlarda 1583'te Meşaleler Savaşı ve 1585 Alivar Savaşında Safevi ordusunu yenilgiye uğratmıştır.

CEVAP: C

31. Tahvil Kalemi : Beylerbeyi, sancakbeyi, vilayet kadısı gibi görevlilerin beratlarını hazırlardı.

Ruus Kalemi : Beylerbeyi, sancakbeyi gibi görevlilerin dışında kalan memurların beratlarını hazırlardı.

Beylikçi Kalemi : Divanda alınan kararları mühimme defterlerine kaydedirdi.

Amedi Kalemi : Reisülküttabın özel kalemidir. Yabancı devletlerle yapılacak yazışmaları hazırlardı.

Teşrifat Kalemi : Her tür tören ve merasim kurallarını düzenlerdi.

CEVAP: E

32. Özellikleri verilen saray Beylerbeyi Sarayı'dır.

Dolmabahçe Abdülmecit, Yıldız III. Selim, Topkapı Fatih dönemindedir.

Çırağan Sarayı 1871'de Abdülaziz döneminde yapılmıştır.

CEVAP: B

33. Seydi Ali Reis'in eserleri arasında Mirat'ül Memalik, Muhit, Mirat-ı Kainat gibi eserler vardır. Mirat'ül Memalik adlı eserini Hint Deniz Seferleri dönüşünde kaleme almıştır.

CEVAP: D

34. IV. Murat döneminde Avrupa ülkelerinin tamamı mezhep savaşları olarak bilinen ve 1618-1648 yılları arasında meydana gelen Otuz Yıl Savaşları'na katılmışlardır. Katolikliğin savunuculuğunu üstlenmiş olan Habsburgların bu savaşlar sırasında Macaristan sınırında barışın bozulmasını göze alması mümkün değildi. IV. Murat Macar sınırından emin olarak doğu seferine çıkmıştır.

CEVAP: D

35. 1724 İstanbul Antlaşması tarihimizde Rusya ile yaptığımız ile ittifak antlaşmasıdır.

CEVAP: E

36. Sultan Abdülaziz 1867 yılında III. Napolyon'un daveti üzerine Paris'te açılan büyük bir sanat sergisine katılmak için yurt dışı gezisine çıkmıştır. Sultan daha sonra İngiltere, Belçika, Almanya, Avusturya gibi ülkeleri de gezmiştir.

CEVAP: B

37. Şura-yı Devlet Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi'nde yasa ve tüzük tasarılarını hazırlamak, idari yargı görevi görmek için kurulan danışma kuruludur. Bugünkü danışmaya benzetilebilir.

CEVAP: D

38. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra 1909 yılında Anayasa'ya bir takım değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler genel olarak padişahın yetkilerini I. Meşrutiyet dönemine göre azaltılması yönünde olmuştur.

Soruda belirtilen Heyet-i Vükela yani Bakanlar Kurulu üyeleri sadrazam tarafından seçilmektedir. Halk sadece milletvekillerini seçmektedir.

CEVAP: C

39. Hüseyinzade Ali, Köprülüzade Fuat, Celal Sahir, Halide Edip, Bursalı Mehmet Tahir ve Ispartalı Hakkı "Türk Nasyonalisti olan biricik mecmua" alt başlığıyla çıkan Türk yurdu dergisinin önde gelen yazarlarındandır.

Ebuzziya Tevfik kendi adına matbaasını olan II. Meşrutiyet döneminin önemli basım mensuplarından biridir. Türk yurdu dergisinin yazarları arasında değildir.

CEVAP: E

40. Mahmut Şevket Paşa 31 Mart olayının bastırılmasında ve II. Abdülhamit tahttan indirilmesinde rol oynamış V. Mehmet Reşat'ın saltanatında 23 Ocak 1913 - 11 Haziran 1913 tarihleri arasında sadrazamlık yapmıştır. Görev yaptığı dönem II. Balkan Savaşı'na denk gelmektedir.

Mahmut Şevket Paşa'nın hemen öncesinde Bab-ı Âli Baskını ile Kamil Paşa hükümeti devrilmiştir.

Mahmut Şevket Paşa'dan sonra 11 Haziran 1913 - 14 Şubat 1917 tarihleri arasında Said Halim Paşa görev yapmıştır.

CEVAP: C

41. Erzurum Kongresi'nde Boğazlar ve Kapitülasyonlar ile ilgili hükümler bulunmamaktadır. Kapitülasyonlara Misak-ı Milli belgesinde açıkça karşı çıkmıştır. Boğazlarla ilgili hükümler ise pek çok antlaşma metninde yer almaktadır.

CEVAP: A

42. Nazilli Kongresi Celal Bayar'ın Galip Hoca takma adıyla katıldığı kongredir. Yunan işgaline karşı Kuva-i Milliye'yi örgütlemek için toplanmıştır.

CEVAP: D

43. Nutuk'ta yaklaşık 15 sayfa yer ayrılan kişi Yahya Kaptan'dır.

Eski bir ittihatchi olan Yahya Kaptan, Mustafa Kemal'in çağrısıyla Kuva-i Milliye'ye katıldı fakat ittihatchiler kendi saflarındaki bu çözülmeye memnun olmayarak onu 8 Ocak 1920'de öldürmüşlerdir fakat bu durum çarpıtıldı: Yahya Kaptan kaçarken onun bu sırada çıkan çatışmada öldüğü yalanı öne sürüldü.

CEVAP: D

44. I. İcra Vekilleri Heyeti 3 Mayıs 1920 - 24 Ocak 1921 tarihleri arasında görev yapmıştır.

İcra Vekilleri Heyeti Reisi → Mustafa Kemal

Şeriye ve Evkaf Vekili → Mustafa Fehmi Efendi

Dahiliye Vekili → Cami Bey, Hakkı Behiç Bey, Nazım Bey, Refet Bey

Adliye Vekili → Celaleddin Arif

Nafia (Bayındırlık) Vekili → İsmail Fazıl Paşa

Hariciye Vekili → Bekir Sami Bey

Sıhhiye ve Muavenet-i İctimaiye Vekili → Adnan Bey

İktisat Vekili → Yusuf Kemal Bey

Müdafaa-i Milliye Vekili → Fevzi Paşa

Erkan-ı Harbiye Vekili → İsmet Bey

Maliye Vekili → Hakkı Behiç Bey

Maarif Vekili → Rıza Nur Bey, Hamdullah Suphi Bey (14 Aralık)

CEVAP: A

45. Sakarya Savaşı'nda mağlup olan Yunanlılar üzerine gerçekleştirilmesi planlanan harekate "Sad Harekatı" denilmiştir. Ancak bu hareket hava şartları ve komutanlar arasında anlaşmazlıklardan dolayı uygulanamamıştır.

CEVAP: B

46. Karadeniz'de 14 arkadaşıyla öldürülen kişi ilk komünist fırka olan Türkiye Komünist Fırkası'nın başkanı Mustafa Suphi'dir.

CEVAP: D

47. Tevhid-i Tedrisat Kanunu 3 Mart 1924 tarihinde çıkarılmış ve bu kanunla eğitim - öğretim faaliyetleri birleştirilmiştir.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu Milliyetçilik ve Laiklik ilkeleriyle ilişkili olup Cumhuriyetçilik ilkesiyle doğrudan ilgisi yoktur.

CEVAP: B

48. Nyon Konferansı 18 Eylül 1937'de aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 10 ülkenin katıldığı, Akdeniz'deki gemilerin güvenliği konusunu konuşmak için toplanmış konferansa Türkiye adına dış işleri bakanı Tevfik Rüştü Aras katılmıştır.

CEVAP: C

49. I. Theodosius MS. 395 yılında Roma İmparatorluğu'nu Batı ve Doğu olarak oğulları arasında ikiye bölmüştür. Batının merkezi Roma şehri doğunun merkezi ise Constantinopolis şehri olmuştur.

CEVAP: A

50. 1066'da Anglo-Sakson kral Edward'ın çocuğu olmadan ölümü üzerine Edward'ın Norman olan annesi yünden Normanlar İngiltere tahtında hak iddia ettiler. 1066 yılında Normanlar İngiltere'yi fethetti ve 1214 yılına kadar İngiltere'ye hakim oldular.

CEVAP: E

51. İnkâ Uygarlığı Francisco Pizzaro öncülüğünde İspanyol istilacılar tarafından 1532'de yok edilmiştir.

Bu uygarlığa ait zenginlikler de Avrupa'ya taşınmıştır.

CEVAP: C

52. 1598 yılında ilan edilen Nantes Fermanı ile Calvin taraftarlarına mezhep özgürlüğü tanınmış ve bir nevi Calvinizm Fransa'da serbest bırakılmıştır.

CEVAP: D

53. Avusturya'da VI. Şarl'ın ölümünden sonra yerine kızı Maria Theresia geçti. Bu tarihten itibaren İspanya, Prusya, ve Fransa durumdan faydalanmak için Avusturya'ya karşı ittifak yaptılar.

İmparatoriçe ise bunlara karşı Rusya, İngiltere ve Hollanda ile ittifak kurdu. Savaş Eksla Şapel Antlaşması ile sona erdi.

CEVAP: C

54. Montesquieu 1689-1755 yılları arasında yaşamış Fransız aydın ve düşünürdür. Kanunların Ruhü adlı eserinde güçler ayrılığı kavramından söz etmiştir.

CEVAP: A

55. Beyaz ordu 1918-1921 yılları arasında Bolşeviklerin Kızıl Ordusu'na karşı mücadele eden çar yanlısı ordudur.

Menşevikler ise 1903 yılında Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin bölünmesi sonucunda ortaya çıkan muhalif gruptur. Menşevikleri 1918'de başlayan savaşta taraf olmamışlardır.

CEVAP: C

56. 1904-1905 savaşının ana nedeni iki tarafın Çin üzerinde nüfuz mücadelesi olmuştur. Rusya savaştan yenik ayrılınca Japonya doğuda önemli bir güç haline gelmiştir.

CEVAP: A

57. Postdam Konferansı'nda Almanya dört işgal bölgesine ayrılmıştır. ABD, SSCB, Fransa ve İngiltere Almanya'yı kendi aralarında bölüşmüşlerdir.

CEVAP: C

58. Kruşçev 1953 ile 1964 yılları arasında iktidarda kalmıştır. Duvarın inşasına 13 Ağustos 1961 yılında başlanmış ve 46 km uzunluğunda yapılmıştır.

Batıda yıllarca "Utanç Duvarı" olarak adlandırılmıştır. Duvar 9 Kasım 1989'da yıkılmıştır.

CEVAP: B

59. Dağlık Karabağ sorunu Azerbaycan ile Ermenistan arasında uzun yıllardan beri sorun olan konudur.

CEVAP: A

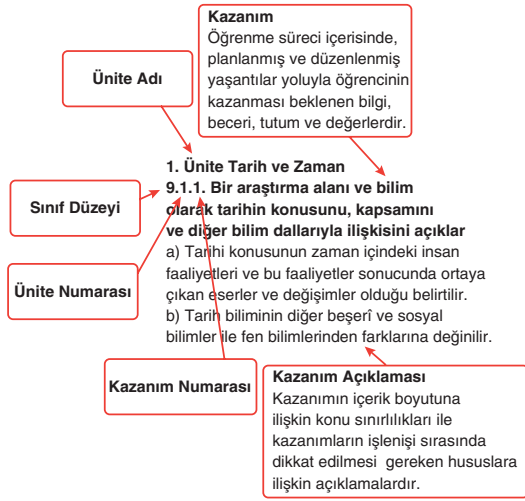
60. Çekoslovakya'nın bir savaş olmadan Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak ikiye ayrılması (1989) tarihte Kadife Devrim olarak nitelendirilmektedir.

CEVAP: C

61. Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

CEVAP: C

62.

CEVAP: A

63. 2. ÜNİTE: İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ

9.2.6. İlk Çağ'da hukuk sistemlerinin oluşturulmasında etkili olan dinî ve beşerî kaynakları kavrar.

“Sözlü ve yazılı hukuk kaynaklarına (akıl, gelenek ve kutsal kitaplar) ilişkin tarihî örnekler (Urkagina ve Hammurabi Kanunları, Hitit Hukuku ve Tevrat) ele alınır.”

CEVAP: A

64. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

CEVAP: E

65. • İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ (Kazanım Sayısı 6)
• YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ (Kazanım Sayısı 6)
• BEYLİKTE DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302-1453) (Kazanım Sayısı 6)
• DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453-1595) (Kazanım Sayısı 7)
• XIX VE XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN GÜNDELİK HAYAT (Kazanım Sayısı 2)

CEVAP: D

66. 2018 Tarih Dersi Öğretim Programının yapısında "Öğrenme Alanı ve Alt Öğrenme Alanları" başlığına yer verilmemiştir.

CEVAP: A

67. Kronolojik Düşünme Becerisi

Kronolojik düşünme tarih biliminin temelidir. Kronoloji, olayların ne zaman ve hangi sırayla meydana geldiğidir. Öğrencilerin kronoloji becerisi olmadan olaylar arasındaki ilişkileri incelemesi veya tarihteki sebep-sonuç ilişkilerini açıklaması imkânsızdır.

Kronoloji, tarihsel düşünmeyi düzenleyen zihinsel bir yapı işlevi görür. Bu becerinin kazandırılmasının ön şartı gün, ay, yıl, dönem, çağ, yüzyıl vb. zaman kavramları ve takvim çeşitleri ile bunlara ait temel kavramların (MÖ, MS, yüzyıl vb.) karşılaştırmalı olarak öğretilmesidir.

CEVAP: B**68. RONALD W. EVANS VE TARİH ÖĞRETMEN TİPLERİ**

San Diego State Üniversitesinden Ronald W. Evans 71 öğretmen üzerinde çalışma yaparak 5 tip tarih öğretmeni tipi belirlemiştir. Bunlar;

1. Hikâye anlatan (bir analitik idealist)
2. Bilimsel tarihçi (bir analitik pozitivist)
3. Relativist-reformcu (bir analitik rölativist)
4. Kozmik (bir spekülâtif, meta tarihçi)
5. Eklektik (bir ana eğilimi olmayan)

CEVAP: A**69. Romantik Evre (9-15 Yaş)**

Romantik düzeydeki öğrencilerin karşılaştığı bilgilerin önemli bir özelliği; bunların gerçek ve mümkün olan şeyleri anlatmalarıdır. Hayalci dönemin imkânsız fantezileri bu dönemde aşılanılır. Romantik dönemde öğrencilerin kavrayışları büyük oranda en şaşırtıcı parçalarda, gerçek hikâyelerde, dramatik olay ve fikirlerde, tuhaf gerçekliklerde, kahramanların hayatlarında yer alan uçlara odaklıdır. Tüm bunların aynı dünyanın parçası oldukları bilinir. Ancak parçalar arasındaki bağlantılarla çok fazla ilgilenilmez. Öğrenciler romantik özdeşimler kurmak suretiyle kendilerini doğrudan bu unsurların birer parçalarıymış gibi görürler.

Romantik evrede tarihsel zaman, değişim, nedensellik ve öteki kavramları ile birlikte dış dünyanın özerkliğine duyulan bir takdir hissi de gelişir.

Romantik evre öğrencilerin en çok kitap okudukları evredir. Kendini ve dünyayı sorgulayan öğrenciler bu evrede okudukları romanlar sayesinde bazen kendi toplumlarına bazen de farklı toplumlara karşı daha fazla ilgi duyarlar. Özellikle romantik öyküler yoluyla bu bağı güçlendirirler. Bu evrede çocuk öyküde kendini öykünün yarattığı dünyanın içinde hisseder, kahramanlarla özdeşim kurar ve onların zaferini paylaşır.

CEVAP: C**70. LITTIEDEYKE VE HUXFORD – YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM**

Littiedeyke ve Huxford tarafından düzenlenmiştir. M. Littledyke ve L. Huxford yapılandırmacı öğrenme alanında çalışmalar yapan iki akademisyendir. Bu iki akademisyenin ortaya koyduğu yapılandırıcı öğrenme anlayışına göre bilginin etkin bir biçimde yapılandırılması için takip edilmesi gereken basamaklar sırasıyla aşağıdaki gibidir:

- Yönlendirme
- Ortaya Çıkarma ve Şekillendirme
- Yeniden Yapılandırma
- Yeniden İnceleme
- Uygulama

A. Yönlendirme

Amaç öğrencinin ilgi ve meraklarının çekilmesidir. Örnek kullanılacak materyalin öğrencinin ilgi ve merakını arttıracak şekilde sorular sorularak sunulması ya da bir kutunun içine konularak, işlevleri ile ilgili sorular sorularak merak etmelerinin sağlanması gibi.

CEVAP: B

71. Tarihsel Empati Anlayışının Düzeyleri**1. Düzey:** Aptal Geçmiş

Bu düzeyde öğrenciler, geçmişte yaşayan insanların kendileri gibi düşünmediği ve kendileri gibi davranmadıkları için aptal olarak değerlendirmektedirler.

Tarihten geriye gidildikçe insan zekâsının da geriye gittiğini varsaymaktadırlar.

2. Düzey: Klişe Genellemeler

Öğrenciler bu düzeyde insanların davranışlarını, duygularını, düşüncelerini ve olayların sebeplerini genel olarak bildikleri klişe/basmakalıp bilgilere dayanarak açıklamaya çalışırlar.

Klişe genellemeler yapan bir öğrencinin vereceği cevaplar genellikle şu şekilde olur;

- Gelenekler görenekler böyle ister.
- Çünkü kanunlar böyleydi.
- Çünkü İslam dini bunu emretti.
- Çünkü töre böyle yapmalarını gerektirir.

3. Düzey: Günlük Empati

Bu düzeyde öğrenciler, olayları tarihsel karakterin dilinden açıklarlar. Ancak kendisinin düşünce tarzı ile tarihsel karakterin düşünce tarzını ayırt edemezler. Yani o olayı tarihsel karakterin ağızından ancak kendi düşünce ve duygularıyla yansıtır. Tarihi olayı günümüz değerleri ve bakış açısıyla değerlendirirler.

4. Düzey: Sınırlı Tarihsel Empati

Bu düzeyde sınırlı da olsa tarihsel empatiye ulaşırlar. Geçmişteki insanları geçmişin bakış açılarıyla değerlendirirler. Ancak sadece eldeki veriler dâhilinde olayı anlamaya çalışırlar. Bunun sonucu olarak başka açıklamalar öne süremezler. Sadece tek bir açıdan tarihsel empati kurarlar.

5. Düzey: Bağlama Uygun Tarihsel Empati

Öğrencilerin bir tarihçi gibi düşünmeye başladıkları dönemdir. Araştırma yaparak, kanıtlar kullanarak, olaylar ve kişilerle ilgili hipotezler ortaya atarak açıklamalar yaparlar.

CEVAP: A**72. İhtimai Mektep**

Baltacıoğlu'nun ifadesi ile bu onun "ana eser"idir ve eserini şöyle tanımlar, "pedagojik inançlarımın kitabı odur". Birinci eserinde yıktığını belirttiği anlayışın yerine yeni bir anlayış koymak ister. Geliştirdiği şahsiyet pedagojisi ve üretim pedagojisine dayalı bir "ihtimai mektep" modeli kurar. Bu iki pedagoji anlayışı ile eğitimi bir teori olarak değil bir olgu olarak ele alır. Bu olguyu da psikolojik ve sosyolojik verilere dayandırarak temellendirir. Dolayısıyla eğitimin sosyal boyutuna dikkat çeker. Buna göre eğitim, sosyal gerçekliğe bağlı, sosyal bir zorunluluktur.

Baltacıoğlu'nun eğitim olgusunu İhtimai Mektep adlı eserinde beş ana ilke ile temellendirdiğini görüyoruz.

CEVAP: A**73. Ahlâki Muhakeme (İkilem)**

Kohlberg tarafından geliştirilen ve ahlâki ikilem olarak da bilinen bu yaklaşımda amaç, bireye düşünme ve muhakeme etme yeteneği kazandırarak değer öğretimini gerçekleştirmektir. Söz konusu değer öğretiminin kazandırılması ise oluşturulan küçük gruplarla kısmen yapılandırılmış tartışmalar yöntemi kullanılır (Meydan, 2012). Uygulama sırasında, ahlâki ikilemler içeren hikâyeler yoluyla çocukların ahlâki muhakeme/yargıları ortaya çıkarılmaya çalışılır. Bunun için sınıfta küçük gruplar oluşturulur ve seçilen bir örnek olay üzerinden öğrencilere karşılaştırma yaptırılır. Yapılar karşılaştırmalar sonunda gruplara örnek olayda geçen durumda sergilenecek en doğru ve en iyi davranışın hangisi olduğu sorulur. Ardından seçilen davranışla ilgili çeşitli sorular sorularak grupların tartışmaları sağlanır. Seçilen örnek olaydaki problem ve çıkmazlar öğrencilerin gelişim seviyelerine göre çözüme kavuşturulur. Burada önemli olan, kazandırılacak ideal değerden ziyade öğrencinin bu süreçte ne düşündüğü ve nasıl tartıştığıdır.

CEVAP: B

74. Tarihi Mekân

Tarihsel açıdan özel bir öneme sahip çeşitli mekânlar tarihi anlama ve hayal etmede önemli bir yere sahiptir. Örneğin; Bitlis'te yaşayan biri Selçukluların önemli merkezi olan Ahlât'ı gezer ve buraları anlatır. Oysa Ankara'daki kişi daha çok inkılâp tarihi konularını ele alır. Öğrencilere ise tarihsel mekânlar gezi ve gözlem yaparak öğretilbilir.

CEVAP: D

75. Senkronizm

Eş zamanlı demektir. Bir tarihi olayın aynı zamanda gerçekleşmesidir. Örneğin; Osmanlı Devleti Avusturya ile savaş yaparken aynı zamanda İran'la da savaş yapması. Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edildiği gün medreselerin kapatılması ikisi de aynı günde yapılmıştır.

CEVAP: C